

امتحانات متمرکز عمومی (سطح ۲)

نیمسال دوم ۹۷-۹۶
پایه سوم ورودی بهمن

مهر مدرسه

کتابخانه:	۲۹۶۲/۰۸
تاریخ:	۱۳۹۷/۰۳/۲۸
موضوع:	نحو عالی ۱
کتاب:	مبایده العربیة
مدرس:	جلد چهارم: از ابتدای علم النحو تا ابتدای فی المنصوبات (ص ۱۱۷-۱۲)

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه / زمان: ۱۵ / هر بخش: ۷۰ دقیقه

شماره نام صحیح اول	نمره عدد	نمره حرفت
شماره نام صحیح دوم	نمره عدد	نمره حرفت

نام و نام خانوادگی: ..... نام پدر: ..... مدرسه علمیه: ..... شهرستان: ..... استان: .....

۱- اعراب مضارع در مثال های «النساء موفنات أن یرحمهن الله...» و «ما كان الله لیظلم الناس» به ترتیب کدام است؟ ص ۱۷ تا ۱۹

۰/۵

- الف. مرفوع - مجزوم
- ب. منصوب - مرفوع
- ج. منصوب - مجزوم
- د. مرفوع - منصوب

۲- مجهول جمله «و ارزقنا حج البیت الحرام» کدام است؟ ص ۵۰ تا ۵۲

۰/۵

- الف. لیرزقنا حج البیت الحرام.
- ب. لیرزق حج البیت الحرام.
- ج. لیرزقنا حج البیت الحرام.
- د. لیرزق حج البیت الحرام.

۳- نقش وصف در جملات «إنما داع أنتما» و «کیف معذورون الزیدون» به ترتیب کدام است؟ ص ۶۹

۰/۵

- الف. خبر مقدم - خبر مقدم
- ب. خبر مقدم - مبتدا
- ج. مبتدا - خبر مقدم
- د. مبتدا - مبتدا

۴- در کدام مورد مبنی شدن تابع اسم «لا»ی نفی جنس، جایز است؟ ص ۱۰۷

۰/۵

- الف. لا غلام رجل ظریف عندنا.
- ب. لا رجل ظریف عندنا.
- ج. لا رجل و غلام عندنا.
- د. لا رجل عندنا ظریف.

۵- در جمله «إن تزرني أزرک فأکرمک» چند وجه اعرابی در رابطه با «اکرمک» جایز است؟ چرا؟ ص ۳۱ - ۱/۵ نمره

۱/۵

جواب: سه وجه: ۱. جزم (اکرمک) بنا بر این که به جواب عطف شده باشد. ۲. نصب (اکرمک) بنا بر این که «أن» مصدریه در تقدیر باشد. ۳. رفع (اکرمک) بنا بر این که جمله استینافیه باشد.

۶- با توجه به عبارت «الفاعل یكون إما صریحاً و إما مؤولاً بالصریح و كذلك العامل فانه صریح أو غیر صریح و هو علی ثلاثة أنواع» به

۱/۵

موارد زیر پاسخ دهید. ص ۴۳ - ۱/۵ نمره

الف) مراد از فاعل «مؤول بالصریح» را نوشته و مثال بنویسید.

جواب: مراد فاعلی است که از موصول حرفی وصله آن تشکیل شده است. (۰/۵ نمره) مانند: بلغنی أنك ناجح فی الامتحان (۰/۲۵ نمره)

ب) اقسام سه گانه عامل غیر صریح را نام ببرید.

جواب: اسم فعل، مصدر، اسم فاعل (و اسم مبالغه و صفت مشبیه و...) (۰/۷۵ نمره)

۷- آیات زیر مصداق «تقدیم وجوبی» کدام یک از فاعل یا مفعول است؟ چرا؟ ص ۴۹ - ۲ نمره

۲

الف) «إنما یخشى الله من عباده العلماء»: جواب: تقدیم مفعول بر فاعل؛ به جهت این که فاعل، محصور فیه است.

ب) «أیاً ما تدعوا فله الأسماء الحسنى»: جواب: تقدیم مفعول بر فعل و فاعل؛ به جهت اینکه صدارت طلب است.

ج) «فأما الیتیم فلا تفره»: جواب: تقدیم مفعول بر فعل و فاعل؛ زیرا فعل بعد از فاعل در جواب آما آمده است و معمول دیگری همانند ظرف که بتواند بر فعل

مقدم شود وجود ندارد.

د) «إن تصبکُم سبیئة یفرحوا بها»: جواب: تقدیم مفعول بر فاعل؛ به جهت اینکه مفعول، ضمیر متصل و فاعل اسم ظاهر است.

۱/۵

۸- رابط «جمله خبریه» در موارد زیر چیست؟ ص ۶۶ - ۱/۵ نمره
الف) «الورقاء تُعْرَدُ فوق الشجرة»: جواب: ضمیر «هی» مستتر در «تُعْرَدُ»
ب) «لباس التقویٰ ذلک خیر»: جواب: «ذلک» که به مبتدا اشاره دارد.
ج) «الذین یجتنبون الإثم فالعاقبة للمتقین»: جواب: تکرار معنای مبتدا

۱/۵

۹- اسم و خبر «نواسخ» را در آیات زیر معین کنید. ص ۸۴ تا ۱۰۲ - ۱/۵ نمره
الف) «قالوا تالله تفتؤ تذرک یوسف»: جواب: «أنت» مستتر، اسم «تفتؤ» - جمله «تذکر یوسف» خبر.
ب) «انظروا کیف کان عاقبة المکذبین»: جواب: «کیف» خبر مقدم - «عاقبة» اسم «کان»

۱

ج) «فإن لک فی الحیاة أن تقول لا مساس»: جواب: «لک» متعلق به محذوف خبر مقدم - مصدر مؤول «أن تقول» اسم «إن»
۱۰- شرایط سه گانه عمل «لا»ی شبیه به لیس را در قالب مثال بیان کنید. ص ۹۲ - ۱ نمره
جواب: «لا رجل حاضرًا» ۱. نکره بودن اسم و خبر ۲. حفظ ترتیب ۳. شکسته نشدن نفی بواسطه «إلا»

۱

۱۱- با توجه به احکام «افعال مقاربه» دلیل نادرستی جملات زیر را بنویسید. ص ۸۷ و ۸۸ - ۱ نمره
الف) «إخلولق زید یکتب تمارینه»: جواب: واجب است خبر «إخلولق» مقترن به «أن» ناصبه باشد.
ب) «یوشیک زید دهبته أمه»: جواب: واجب است خبر افعال مقاربه، فعل مضارع باشد.

۱/۵

۱۲- حرکت همزه «ان» در موارد زیر چیست؟ چرا؟ ص ۹۹ تا ۱۰۲ - ۱/۵ نمره
الف) «سمعت خطیباً أنه امیر الخطباء»: جواب: وجوب کسر؛ زیرا صفت برای اسم ذات واقع شده است.
ب) «ألّم ترانا انزلنا من السماء ماءً»: جواب: وجوب فتح؛ چون در جایگاه مفعول به واقع شده است.
ج) «أحذر الکسل أنه یورث الفقر»: جواب: جواز فتح و کسر؛ زیرا در موضع تعلیل قرار گرفته است.

۱/۵

۱۳- سه مورد از تفاوت‌های «ضمیر شأن» با سایر ضمایر را بنویسید. ص ۱۱۲ - ۱/۵ نمره
جواب: ۱. ضمیر شأن به مابعدش برمی‌گردد به خلاف سایر ضمایر؛ ۲. همیشه به صورت مفرد ذکر می‌شود. ۳. همیشه به صورت غائب آورده می‌شود. ۴. هیچ‌گاه خبرش بر آن مقدم نمی‌شود. ۵. لازم نیست از خبرش، ضمیری به آن برگردد. ۶. مفسرش دارای محل اعرابی است.